

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 331 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

24. november 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets vurdering af forholdet mellem grundlovens § 20 og et forslag om at tillægge EF-Domstolen kompetence i patentsager mellem private.

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 20. november 2000
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2000-751-0005
Dok.: MNJ20164

NOTITS

om

forholdet mellem grundlovens § 20 og et forslag om at tillægge EF-Domstolen kompetence i patentsager mellem private.

1. I forbindelse med regeringskonferencen om revision af Traktaten om Den Europæiske Union har det franske formandskab fremsat forslag til en ny artikel 229a i EF-Traktaten. Bestemmelsen har følgende ordlyd (foreligger kun på fransk):

"Article 229 bis

Sans préjudice des autres dispositions du présent traité, le Conseil, statuant à l'unanimité sur proposition de la Commission et après consultation du Parlement européen, peut arrêter des dispositions en vue d'attribuer à la Cour de justice, dans la mesure qu'il détermine, la compétence pour statuer sur des litiges liés à l'application des règlements adoptés sur le fondement du présent traité qui créent des titres communautaires de propriété industrielle. Le Conseil recommande l'adoption de ces dispositions par les Etats membres conformément à leurs règles constitutionnelles respectives."

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at Rådet - med enstemmighed og efter forslag fra Europa-Kommissionen og høring af Europa-Parlamentet - kan tillægge EF-Domstolen kompetence i sager om tvister mellem private på det patentretlige område. Det er efter det oplyste tanken, at EF-Domstolens domme skal have virkning i de enkelte medlemslande på samme måde som domme afsagt af de nationale domstole.

EF-Domstolen har ikke i dag en kompetence som den, der følger af den foreslåede bestemmelse, jf. herved Claus Gulmann og Karsten Hagel-Sørensen, EU-Ret (3. udg., 1995), side 244 ff.

Rådets beslutning skal efter bestemmelsen vedtages af de enkelte medlemsstater i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Forslaget skal ses i sammenhæng med et forslag til EF-forordning om patenter, som Europa-Kommissionen - med hjemmel i EF-Traktatens art. 308 - har fremlagt den 1. august 2000.

2. Før der foreligger et udkast til rådsbeslutning efter den foreslåede bestemmelse, er det ikke muligt at foretage en nærmere vurdering af forholdet til grundlovens § 20.

Bliver der imidlertid fleks. – som de foreliggende oplysninger tyder på – tale om, at EF-Domstolen kan træffe endelig afgørelse i patentsager mellem private, således at dommen har virkning i medlemslandene, som var den afsagt af nationale domstole, vil der være tale om overladelse til EF af yderligere (dømmende) beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, jf. bl.a. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret (3. udg. ved Ole Espersen, 1980), side 408. Det indebærer, at den særlige procedure i grundlovens § 20, stk. 2, skal iagttages.

3. Spørgsmålet er herefter, hvornår proceduren i § 20 skal iagttages.

Der er umiddelbart to muligheder. Enten skal proceduren iagttages allerede ved tiltrædelsen af den nye traktat – som jo i givet fald vil indeholde hjemmelen til kompetenceudvidelsen – eller også skal proceduren først iagttages på det tidspunkt, hvor Danmark tiltræder en eventuel rådsbeslutning efter artikel 229a.

Herom bemærkes nærmere følgende:

Forslaget til artikel 229a indebærer som nævnt under pkt. 1, at en eventuel rådsbeslutning skal vedtages af de enkelte medlemsstater i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Bestemmelsen medfører således, at de nødvendige forfatningsretlige procedurer i medlemsstaterne efter traktaten først behøver at blive gennemført på det tidspunkt, hvor en rådsbeslutning i givet fald skal tiltrædes af de enkelte lande. Der vil derfor for Danmarks vedkommende kunne træffes en fri og selvstændig beslutning med mulighed for iagttagelse af de procedurer, som grundloven foreskriver.

På den baggrund er grundloven efter Justitsministeriets opfattelse ikke til hinder for, at en § 20-procedure først gennemføres – med den virkning, at de omhandlede (dømmende) beføjelser overlades – på det tidspunkt, hvor en eventuel rådsbeslutning skal tiltrædes. En tilsvarende retsopfattelse blev lagt til grund i forbindelse med gennemførelsen af Maastricht-Traktaten i 1992, jf. nedenfor.

Et andet spørgsmål er, om det – som et alternativ – ville være muligt at gennemføre § 20-proceduren allerede ved tiltrædelsen af den nye traktat med den virkning, at proceduren ikke på ny skulle iagttages på det senere tidspunkt, hvor en rådsbeslutning eventuelt skal tiltrædes.

24/11 00 12:00 FAX 740 00 00 00 10 JUSTITSMINISTERIET 0000

Dette spørgsmål var fremme i forbindelse med gennemførelsen af Maastricht-Traktaten i 1992, bl.a. i relation til den særlige bestemmelse i traktatens artikel K.9 om overførelse af visse hjemmelsbestemmelser om retlige og indre anliggender fra det mellemstatslige samarbejde i "søjle 3" til det overstatslige samarbejde i "søjle 1". Der kan herom bl.a. henvises til Justitsministeriets notat af 3. marts 1992 om visse statsretlige spørgsmål ved Danmarks tiltrædelse af Traktaten om Den Europæiske Union, pkt. 2.5.3, og Henrik Zahle i Juristen 1992, side 243 ff.

4. Sammenfattende er det således Justitsministeriets opfattelse, at der forfatningsretligt ikke er noget til hinder for, at proceduren efter grundlovens § 20 først iagttages på det tidspunkt, hvor en eventuel rådsbeslutning efter den foreslåede bestemmelse i artikel 229a skal tiltrædes, og at § 20-proceduren derfor ikke behøver at blive iagttaget allerede ved Danmarks tiltræden af den nye traktat.